

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE

mun. Chișinău

din 17.09.2020

Nr. ASR - 45

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art. 2 și art. 10 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței,

în conformitate cu prevederile Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, Regulamentului privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 30.08.2013, Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016,

analizând notificarea măsurii de sprijin ce urmează a fi acordată Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți” pentru prestarea serviciilor publice de transport electric în municipiul Bălți, parvenită de la Primăria municipiului Bălți, prin intermediul Sistemului informațional automatizat ”Registrul ajutoarelor de stat din Moldova” cu nr. 494 din 27.12.2019, materialele anexate și nota examinatorului,

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURII

1. Primăria municipiului Bălți, în baza art. 8 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, a notificat intenția de acordare a unei măsuri de sprijin Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți” (în continuare – Î.M. ”DTB”), cu anexarea formularului general de notificare și formularului special de notificare a ajutorului de stat pentru serviciile de interes economic general.
2. Notificarea a devenit efectivă la data de 04.08.2020.
3. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina oficială web a Consiliului Concurenței la data de 12.08.2020, în conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în vederea asigurării transparenței în procesul decizional.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURII DE SPRIJIN

- Codul Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014.
- Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ – teritoriale nr. 523 din 16.07.1999.
- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002.
- Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003.
- Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006.
- Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006.
- Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23.11.2017 cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărârea Guvernului nr. 387 din 06.06.1994 cu privire la aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale.
- Hotărârea Guvernului nr. 854 din 28.07.2006 cu privire la Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje.
- Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/37 din 23.02.2012 ”Cu privire la aprobarea Statutului Întreprinderii Municipale ”Direcția de troleibuze din Bălți”.

- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 9/1 din 10.10.2013 ”Cu privire la proiectul contractului privind prestarea serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți”.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/64 din 27.03.2014 ”Cu privire la aprobarea proiectului acordului adițional privind modificarea contractului privind prestarea serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți”.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 17/2 din 07.12.2015 ”Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Bălți pe anii 2016-2019”.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 4/4 din 19.05.2016 ”Cu privire la aprobarea proiectului acordului adițional la contractul de prestare a serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți”.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 14/53 din 27.11.2018 ”Cu privire la participarea municipiului Bălți la Proiectul troleibuze din Bălți etapa II în cadrul programului ”Orașe verzi” a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare”.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 1/76 din 27.03.2019 ”Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”.
- Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/3 din 26.04.2019 ”Cu privire la aprobarea Contractului de împrumut dintre Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Acordului de garanție și susținere a proiectului între municipiul Bălți, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți”.

III. BENEFICIARUL MĂSURII DE SPRIJIN

4. În conformitate cu art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
5. Potrivit informației prezentate de către Primăria municipiului Bălți, beneficiarul măsurii de sprijin este Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți”. Aceasta a fost înregistrată la data de 19.11.1992, ca întreprindere de stat și reorganizată ulterior în anul 1999, în întreprindere municipală. Unicul fondator al întreprinderii este Consiliul municipal Bălți. Activitatea de bază (conform CAEM2: *H49.31-Transporturi urbane terestre și suburbane de călători*) este prestarea serviciilor de transport terestru de călători prin sisteme de transport urbane sau suburbane. Conform informației prezentate în formularul general de notificare a ajutorului de stat, Î.M. ”DTB”

prestează și alte activități precum: publicitate, control tehnic, alte activități specifice transportului terestru.

6. Î.M. "DTB" prestează servicii de transport public electric în municipiul Bălți, în baza unui contract de prestare a serviciilor, încheiat între Consiliul municipal Bălți și întreprindere, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 9/1 din 10.10.2013. La momentul depunerii notificării, Î.M. "DTB" avea în gestiune 4 rute. Anual întreprinderea deservește în jur de 18 mil. de pasageri. Parcul întreprinderii constă din 42 de troleibuze cu un termen mediu de exploatare de 18 ani.

IV. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

7. Măsura de sprijin notificată constă în acordarea unei garanții de către Consiliul municipal Bălți în vederea contractării de către Î.M. "DTB" a unui împrumut în condiții preferențiale de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (în continuare – BERD), pe un termen de 12 ani, în valoare de 2,5 mil. Euro, precum și a unui grant în valoare de 1,2 mil. Euro.
8. Ajutoarele care pot fi acordate în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lor în momentul acordării. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este rata medie a dobânzilor de bază pe piața interbancară aplicabilă la data acordării ajutorului. Rata CHIBOR, la data de 03.06.2019, la operațiunile pe un termen mai mare de 12 luni a fost de 9,86 %:

Tabelul 1

Calculul elementului de ajutor ținând cont de primele ce ar trebui plătite

Ani	Diferențele anuale între primele ce ar trebui plătite în condițiile pieței (1% din sumă) și primele prevăzute a fi efectiv plătite (0%), euro	Recalcul în lei (rata de schimb de 1 EUR= 19,73 MDL)	Diferențele anuale între primele ce ar trebui plătite în condițiile pieței și primele prevăzute a fi efectiv plătite, actualizate la data de 03.06.2019, lei
2019	2 083,33	41 104,17	37 415,04
2020	2 083,33	41 104,17	34 057,02
2021	2 083,33	41 104,17	31 000,38
2022	2 083,33	41 104,17	28 218,08
2023	2 083,33	41 104,17	25 685,49
2024	2 083,33	41 104,17	23 380,2
TOTAL	12 500,00	246 625	179 756,2

Sursa: Formularul general și special de notificare a ajutorului de stat

Calculul elementului de ajutor ținând cont de ratele dobânzilor

Ani	Data de rambursare	Suma împrumutului spre rambursare, euro	Soldul împrumutului, euro	Rata dobânzii împrumutului de [...] % (conform contractului), euro	Rata medie a dobânzii de 6,5 % (la creditele noi acordate), euro	Diferența dintre ratele dobânzilor (col.6-col.5), euro	Recalcul în lei (rata de schimb de 1 EUR= 19,73 MDL)	Valoarea actualizată a ajutorului de stat la data de 03.06.2019, lei
1	2	3	4	5	6	7	8	9
An de Grație	2019	0,00	2 500 000,00	[...]	162 500,00	[...]	[...]	763 266,89
An de Grație	2020	0,00	2 500 000,00	[...]	162 500,00	[...]	[...]	694 763,23
1.	2021	250 000,00	2 250 000,00	[...]	146 250,00	[...]	[...]	569 167,04
2.	2022	250 000,00	2 000 000,00	[...]	130 000,00	[...]	[...]	460 519,07
3.	2023	250 000,00	1 750 000,00	[...]	113 750,00	[...]	[...]	366 788,81
4.	2024	250 000,00	1 500 000,00	[...]	97 500,00	[...]	[...]	286 173,69
TOTAL		1 000 000,00		[...]	812 500,00	[...]	[...]	3 140 678,73

Sursa: Formularul general și special de notificare a ajutorului de stat

9. Grantul de 1,2 mil. Euro este preconizat de a fi obținut într-o singură tranșă, în primul an a debursării împrumutului menționat anterior. Astfel, valoarea măsurii de sprijin în acest caz va reprezenta valoarea integrală a grantului.
10. Contractarea finanțării din partea BERD ține de participarea Î.M. ”DTB” în cadrul proiectului troleibuze pentru mun. Bălți, parte integrantă a programului ”Orașe verzi” a BERD. Mijloacele financiare contractate urmează a fi utilizate pentru:

Tabelul 3

Estimare privind utilizarea mijloacelor financiare contractate, mii euro

Acțiunea	Costul estimativ
Achiziționarea a 10 troleibuze	2 400
Reabilitarea infrastructurii energetice	1 132
Achiziționarea a mijloace de transport necesare pentru deservirea tehnică a rețelelor electrice	150
Achiziționarea microbuzelor pentru transportarea angajaților întreprinderii	18
Total	3 700

Sursa: Formularul general de notificare a ajutorului de stat

11. Totodată, conform informațiilor conținute în formularul general și special de notificare prezentat, s-a constatat existența și altor forme de măsuri de sprijin acordate Î.M. ”DTB” de către Primăria municipiului Bălți, și anume:

- ✓ Subsidii anuale din bugetul municipal pentru prestarea serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți:

Tabelul 4

Valoare subsidiilor, mii lei

Forma	Perioada										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*
Subsidii	13681,6	22160,3	23738,4	25573,0	28665,4	32407,1	35515,8	48986,5	53109,1	57497,6	62098,8

* estimare / Sursa: Formularul general și special de notificare a ajutorului de stat

- ✓ Scutirea de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe, proprietate a municipiului, utilizate de către Î.M. ”DTB” în regim de gestiune economică pe perioada de valabilitate a contractului de prestare a serviciilor:

Tabelul 5

Valoare scutirilor de la plata pentru locațiune, mii lei

Forma	Perioada										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*
Scutiri	5 101,9	5 136,2	5 210,7	5 151,6	5 089,0	5 017,3	4 488,9	4 372,0	4 254,0	4 100,0	4 000,0

* estimare / Sursa: Formularul general și special de notificare a ajutorului de stat

- ✓ Garanție acordată de către Consiliul municipal Bălți pentru împrumutul contractat de la BERD în anul 2012 (ajutor existent raportat anual Consiliului Concurenței):

Tabelul 6

Valoarea ajutorului existent, mii lei

Forma	Perioada										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*
Garanție	338,7	1 528,9	1 653,8	1 428,8	1 235,1	1 041,3	847,6	653,9	460,1	266,4	72,6

* estimare / Sursa: Formularul general și special de notificare a ajutorului de stat

12. Acordarea măsurilor de sprijin menționate este justificată de necesitatea prestării serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți de către Î.M. ”DTB”, în vederea îndeplinirii obiectivelor contractului privind prestarea serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți:

- Creșterea volumului și calității serviciilor de transport public electric pentru satisfacerea cererii populației de servicii de transport public și pentru crearea condițiilor necesare de dezvoltare economică și socială a municipiului Bălți;
- Modernizarea infrastructurii de transport public electric în municipiul Bălți;
- Utilizarea eficientă a mijloacelor de transport electric ce aparțin municipiului.

V. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

13. Potrivit art. 340 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

14. Pentru a constitui ajutor de stat conform art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie acordată din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ - teritoriale sub orice formă;
- b) să confere beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) să fie acordată în mod selectiv;
- d) să denatureze sau riscă să denatureze concurența.

a) să fie acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ - teritoriale sub orice formă

15. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

Imputabilitatea statului

16. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj. Având în vedere că, Primăria municipiului Bălți este cea care acordă măsurile de sprijin examinate, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

Transferul de resurse de stat

17. Conform art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparține statului, unităților administrativ-teritoriale, inclusiv unității teritoriale autonome Găgăuzia. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Nu trebuie să aibă loc un transfer pozitiv de fonduri, este suficientă renunțarea la veniturile de stat. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, acestea fiind prevăzute în art. 6 al Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, se constată că măsurile de sprijin acordate Î.M. "DTB" de către Primăria municipiului Bălți sub formă de garanții, subsidii și scutiri reprezintă un transfer de resurse de stat.
18. Luând în considerație că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că aceste măsuri *sunt acordate din resurse de stat*.

b) să confere beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

19. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, iar nu cauza sau obiectivul intervenției statului.
20. În ceea ce privește compensațiile pentru costurile suportate în vederea furnizării unui serviciu de interes economic general, acordarea unui avantaj poate fi exclusă dacă sunt îndeplinite patru condiții cumulative:

- a) întreprinderii beneficiare îi sunt efectiv atribuite obligații de prestare a serviciilor publice de transport rutier de călători, iar aceste obligații sunt clar definite;
 - b) parametrii pe baza cărora se calculează compensația sunt stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent, pentru a evita conferirea unui avantaj economic care poate favoriza întreprinderea beneficiară față de întreprinderile concurente;
 - c) compensația nu depășește ceea ce este necesar pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor ocazionate de executarea obligației de prestare a serviciilor publice de transport rutier de călători, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și de profitul rezonabil;
 - d) nivelul compensației este determinat pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere bine administrată și dotată corespunzător le-ar fi suportat pentru a presta acea obligație de prestare a serviciilor publice de transport rutier de călători, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și un profit rezonabil, în cazul în care alegerea întreprinderii, care urmează să fie investită cu obligația de prestare a serviciilor publice de transport rutier de călători, nu a fost făcută în cadrul unei proceduri de achiziție publică, care permite selecționarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cele mai mici prețuri.
21. În urma examinării informațiilor prezentate, s-a constatat neîndeplinirea condiției d) și respectiv, rezultă că măsurile de sprijin acordate Î.M. "DTB", în vederea compensării unei părți a cheltuielilor întreprinderii, *îi conferă acesteia un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață.*

c) să fie acordată în mod selectiv

22. Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat, o măsură de sprijin trebuie să favorizeze „anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri”.
23. Luând în considerare că, măsurile de sprijin se acordă unei anumite întreprinderi, respectiv Î.M. "DTB", *condiția selectivității se consideră întrunită.*

e) să denatureze sau riscă să denatureze concurența

24. Pentru a se considera că ajutorul denaturează concurența, în mod normal, este suficient ca măsurile de sprijin să ofere beneficiarului un avantaj prin scutirea de

cheltuieli pe care, în caz contrar, acesta ar fi trebuit să le suporte în cursul operațiunilor comerciale curente.

25. Având în vedere că, anterior a fost constatată întrunirea condiției cu privire la existența avantajului economic pentru beneficiarul măsurilor de sprijin, se constată întrunirea și acestei condiții.
26. Prin urmare, ținând cont de faptul că au fost întrunite cumulativ condițiile prevăzute la art. 3 din Legea cu privire la ajutor de stat, se constată că măsurile de sprijin examinate constituie ajutor de stat.

VI. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI DE STAT

27. Ținând cont de faptul că măsurile de sprijin sunt acordate în vederea prestării serviciilor de transport public de călători, care sunt de interes economic general, evaluarea compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial normal va fi efectuată în baza prevederilor Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016 și Regulamentului privind ajutorul de stat, acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013.
28. Compensațiile acordate beneficiarilor pentru prestarea serviciilor de interes economic general (în continuare – SIEG) se evaluează conform Secțiunii 11 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, și pot constitui ajutor de stat compatibil cu mediul concurențial normal, dacă se respectă următoarele condiții:
 - a) ajutorul de stat este necesar în vederea operării SIEG;
 - b) ajutorul de stat nu denaturează în mod nejustificat concurența.
29. În conformitate cu prevederile Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002 (în continuare - Legea serviciilor publice de gospodărie comunală), autoritățile administrației publice locale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de gospodărie comunală, precum și crearea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică din infrastructura edilitară a unităților administrativ-teritoriale respective.
30. Legea serviciilor publice de gospodărie comunală prevede posibilitatea organizării

și realizării gestionării serviciilor publice de gospodărie comunală prin gestiune directă ori gestiune delegată. Alegerea formei de gestionare a serviciilor publice de gospodărie comunală se efectuează prin decizia autorității administrației publice locale sau, după caz, a organului central de specialitate al administrației publice în calitatea lor de fondatori.

- 31.** Astfel, prin Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 9/1 din 10.10.2013 a fost aprobat contractul privind prestarea serviciilor de transport public electric, încheiat ulterior între Consiliul municipal Bălți și Î.M. "DTB". Contractul de atribuire a serviciilor de transport public electric Î.M. "DTB" este încheiat pentru perioada anilor 2014 - 2024. În baza contractului menționat, Municipiul i-a oferit întreprinderii dreptul exclusiv de prestare a serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți și s-a obligat să achite serviciile întreprinderii conform următoarelor formule:

$$VS_{mdl(i)} = Q_{km(i)} \times P_{mdl(2012)} \times Ik_{(i)}$$

$$TB_{mdl(i)} = VS_{mdl(i)} - VB_{mdl(i)} - VA_{mdl(i)}$$

unde:

(i) – perioada de raportare

VS_{mdl(i)} – volum de servicii

Q_{km(i)} – kilometri

P_{mdl(2012)} – tarif inițial în lei pentru un vehicul-km parcurs

Ik_(i) – coeficient cumulativ de indexare

TB_{mdl(i)} – transferuri din bugetul municipal

VB_{mdl(i)} – venitul întreprinderii obținut din vânzarea biletelor, fără TVA

VA_{mdl(i)} – veniturile din alte activități decât vânzarea biletelor, fără TVA

- 32.** Transferurile din bugetul municipal sunt rezultatul acordării înlesnirilor la transportul anumitor categorii de călători și diferenței dintre costul și tariful pentru o călătorie stabilit de către Consiliul Municipal. Acordarea subsidiilor este efectuată lunar, în baza unui raport lunar privind serviciile prestate.
- 33.** Î.M. "DTB" se obligă să transporte călătorii pe rutele stabilite, asigurând realizarea curselor din punctul inițial până în stația terminus, cu opriri în stații, conform orarului indicat în descrierea rutelor, precum și să întrețină mijloacele de transport și stațiile electrice în starea tehnică necesară pentru prestarea serviciilor de transport public electric în cantitatea și la nivelul de calitate solicitat. De asemenea, întreprinderea trebuie să tindă să minimalizeze transferurile din bugetul municipal din contul creșterii veniturilor din vânzarea biletelor în urma creșterii numărului de

călători pe rutele existente în rezultatul îmbunătățirii calității deservirii, precum și prin creșterea colectării plăților pentru călătorie din numărul existent de călători în rezultatul diminuării numărului de călători fără bilet.

- 34.** Conform prevederilor contractului de prestare a serviciilor de transport, Î.M. "DTB" este obligată să utilizeze toate resursele financiare libere, rămase după acoperirea cheltuielilor curente, dobânzilor pentru împrumut și a părții curente a sumei de bază a împrumutului, pentru înnoirea mijloacelor sale fixe, în special pentru achiziția noilor mijloace de transport.
- 35.** Componenta cheltuielilor ce se includ, precum și calcularea tarifului se efectuează în conformitate cu prevederile contractului privind prestarea serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți. Tariful inițial pentru un vehicul –km parcurs a fost stabilit la semnarea contractului și poate fi corectat anual cu aplicarea coeficientului cumulativ de indexare calculat de întreprindere, conform metodologiei anexate la contract, după aprobarea corespunzătoare a Consiliului municipal.
- 36.** Toate mijloacele fixe care se afla la balanța Î.M. "DTB" la data semnării contractului privind prestarea serviciilor de transport public electric sunt proprietate a municipiului, transmise întreprinderii în gestiune economică cu drept de administrare pe perioada de valabilitate a contractului.
- 37.** Conform contractului privind prestarea serviciilor de transport public electric, Î.M. "DTB" este obligată să prezinte autorităților municipale mai multe rapoarte lunare, trimestriale și anuale:
 - ✓ Raport lunar de îndeplinire a serviciilor de transport public electric;
 - ✓ Raport lunar privind sugestiile și reclamațiile primite și măsurile întreprinse;
 - ✓ Raport trimestrial și anual privind indicatorii economico-financiari ai întreprinderii;
 - ✓ Raport anual privind controlul de audit al raportului financiar anual al întreprinderii.
- 38.** Pentru fiecare caz înregistrat de nerespectare a indicatorilor calității, Municipiul penalizează întreprinderea cu 1.000 lei. Suma totală a penalității pentru o lună se reține din suma subsidiilor pentru luna de raportare. De asemenea, în partea ce ține de executarea comenzii, dacă se depistează abateri negative (calculate ca diferența dintre parcursul planificat și cel de facto, în vehicul-km) acestea nu se achită și suplimentar întreprinderea se penalizează în cuantum de 25% din tariful în vigoare pentru un vehicul-km, pentru fiecare vehicul-km parcurs de îndeplinit. Penalitatea

se calculează și se deduce în aceeași lună în care a fost înregistrată abaterea, prin reținerea din suma lunară a subsidiilor.

- 39.** În perioada martie 2014 - iunie 2015, Uniunea Europeană a oferit un grant de 1,6 mil. de euro, în timp ce BERD a acordat un împrumut de 3 mil. de euro în cadrul unui proiect comun care s-a soldat cu succes. Datorită mijloacelor financiare menționate, Î.M. "DTB" a procurat 23 de troleibuze noi, care funcționează în mod continuu începând din noiembrie 2014. Întreprinderea a beneficiat, de asemenea, de o modernizare completă a atelierului său prin achiziționarea de noi unități de spălare, echipamente de întreținere a troleibuzelor, piese de schimb, componente de infrastructură de alimentare cu energie electrică, modernizarea software-urilor IT și de birou, precum și sisteme de monitorizare care i-au permis întreprinderii să-și sporească fiabilitatea, viteza de deservire, să reducă costurile, oferind servicii de calitate la prețuri accesibile.
- 40.** Luând în considerare beneficiile obținute în cadrul primului proiect comun cu BERD, ținând cont de media de vechime avansată a troleibuzelor, situația ecologică, nivelul ridicat al consumului de energie corelat cu o eficiență energetică redusă, Consiliul municipal Bălți în anul 2019 a aprobat participarea Î.M. "DTB" la un nou proiect comun cu BERD, în cadrul programului "Orașe verzi". Acest proiect presupune contractarea de către Î.M. "DTB" de la BERD a unui împrumut în condiții preferențiale în valoare de 2,5 mil. euro, precum și obținerea unui grant în valoare de 1,2 mil euro. Aici urmează de menționat că, până la perioada de scadență a împrumutului, dreptul de proprietate asupra bunurilor achiziționate din mijloacele împrumutate îi va reveni BERD.
- 41.** În vederea evaluării compatibilității ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate formele acestuia ce sunt acordate Î.M. "DTB" pentru prestarea serviciilor de transport public electric, luând în considerare durata contractului de servicii publice:

Tabelul 7

Formele ajutorului de stat acordat Î.M. "DTB", *mii lei*

Ani	Subsidii pentru prestarea serviciilor de transport public	Acordarea garanției în condiții preferențiale pentru împrumutul de 3,0 mil. Euro din 2012	Scutiri de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe date în gestiune economică	Acordarea garanției în condiții preferențiale pentru împrumutul de 2,5 mil. Euro	Grantul de 1,2 mil. Euro recalculat în lei (la rata de schimb de 1 EUR= 19,73 MDL)	Valoarea totală a ajutorului de stat
2014	13681,6	338,7	5101,9	0	0	19122,2

2015	22160,3	1528,9	5136,2	0	0	28825,4
2016	23738,4	1653,8	5210,7	0	0	30602,9
2017	25573	1428,8	5151,6	0	0	32153,4
2018	28665,4	1235,1	5089	0	0	34989,5
2019	32407,1	1041,3	5017,3	800,68	0	39266,38
2020*	35515,8	847,6	4488,9	728,82	23676	65257,12
2021*	48986,5	653,9	4372	600,17	0	54612,57
2022*	53109,1	460,1	4254	488,74	0	58311,94
2023*	57497,6	266,4	4100	392,47	0	62256,47
2024*	62098,8	72,6	4000	309,55	0	66480,95
Total	403433,6	9527,2	51921,6	3320,43	23676	491878,83

* estimare / Sursa: Formularul general și special de notificare a ajutorului de stat/Datele I.M. "DTB"

42. Valoarea compensației nu poate depăși ceea ce este necesar pentru a se acoperi costurile nete suportate pentru îndeplinirea obligațiilor de SIEG, inclusiv un profit rezonabil. În continuare, se va evalua compensația legată de serviciul de transport public electric prestat de Î.M. "DTB" în municipiul Bălți conform contractului încheiat:

Tabelul 8

Valoarea ajutorului de stat acordat
în comparație cu compensația maxim admisibilă, pentru anii 2014-2024, mii lei

Indicatori	Perioada										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*
Costuri suportate pentru prestarea serviciului de transport public electric (SIEG)	32467	48574,1	47544,1	49528,3	54290,2	57188	62914,3	69130,8	76243,9	82000	91000
Venituri obținute din prestarea serviciului de transport public electric (SIEG)	18224,4	21387,3	24393,2	24552,6	25509,2	27831,8	27398,5	20144,31	23134,8	25502,4	29901,2
Venituri din alte activități	687,4	419,4	1445,1	1588,4	1454	1451,4	5155,24	5745,7	6120,2	7600,6	7660,6
Rezultatul financiar net (costul net SIEG)	-13555,2	-26767,4	-21705,8	-23387,3	-27327	-27904,8	-30360,56	-43240,82	-46988,86	-48897,05	-53438,19
Profit rezonabil (SIEG)	0	0	3,5%	2,2%	2,3%	5,6%	7,6%	4,75%	5%	5,8%	6,7%
			1700,1	1089,6	1248,7	3202,5	4781,5	3283,7	3812,2	4756	6097
Compensația maxim-	13555,2	26767,4	23405,9	24476,9	28575,7	31107,3	35142,1	46524,5	50801,1	53653,1	59535,2

<i>admisibila</i>											
<i>Valoarea ajutorului de stat</i>	19122,2	28825,4	30602,9	32153,4	34989,5	39266,4	65257,1	54612,6	58311,9	62256,5	66481

* estimare / Sursa: Formularul general de notificare a ajutorului de stat/Informațiile IM "DTB"

43. În urma examinării datelor din tabelului de mai sus, se constată existența unei supracompensări anuale a costurilor suportate de către Î.M. "DTB" în urma prestării serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți.
44. Prin urmare, luând în considerare prevederile pct. 55 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, în cazul în care furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat intenționează să acorde un ajutor de stat ce nu corespunde sau depășește criteriile de evaluare prevăzute în actele normative pe categorii de ajutor de stat, evaluarea compatibilității cu mediul concurențial normal se face prin analiza comparativă.
45. Evaluarea compatibilității ajutorului de stat prin analiza comparativă a efectelor negative asupra concurenței și efectelor pozitive ale ajutorului de stat, pornește de la contribuția acestuia la îndeplinirea unor obiective bine stabilite de interes public. La compararea acestor efecte se ține seama de impactul ajutorului asupra bunăstării sociale.
46. Ajutorul de stat poate fi autorizat de către Consiliul Concurenței în cazul în care acesta contribuie la îndeplinirea unui obiectiv sau a mai multor obiective de interes public. Contribuția unui ajutor de stat la realizarea unui obiectiv de interes public poate fi apreciată fie din punct de vedere al contribuției acestuia la creșterea eficienței, fie din punct de vedere al echității.
47. Municipiul Bălți este doilea centru urban din Republica Moldova după suprafață și numărul de locuitori și reprezintă un important centru economic, educațional și cultural în Regiunea de Dezvoltare Nord. Transportul public în municipiul Bălți este asigurat de transportul auto și transportul electric. Conform datelor prezentate în Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Bălți pe anii 2016-2019, după structură, din numărul total de pasageri - 75,0% urmau a fi transportați cu transportul public electric și 25% cu transportul public de autobuze și microbuze.
48. Începând cu anul 2002, în municipiul Bălți este asigurat dreptul la călătorie gratuită în transportul public electric pentru pensionarii după limită de vârstă. Pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, se realizează plata compensației pentru călătorii în transportul public. Asigurarea accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, transport și spațiul urban reprezintă o acțiune

importantă a tuturor părților implicate în vederea realizării obiectivului strategic de a crește gradul de securitate și confort în transportul de pasageri, setat în Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021.

- 49.** Proiectul comun a municipiului și BERD, din cadrul programului "Orașe verzi", vizează probleme locale specifice care țin de mobilitate și transport, cum ar fi reducerea emisiilor de CO₂ și îmbunătățirea calității aerului, decongestionarea traficului, siguranța în trafic, facilitarea dezvoltării economice, accesibilitatea, conexiunea cu sistemul de servicii publice accesibile în oraș și reprezintă o oportunitate importantă pentru integrarea unor politici sectoriale și planificare integrată, pentru un oraș atractiv, cu un sistem de transport în comun sigur, durabil, ecologic și eficient din punct de vedere al costurilor.
- 50.** Obținerea mijloacelor financiare menționate anterior, condiționată de oferirea unei garanții din partea municipiului Bălți, va permite întreprinderii:
- să-și reînnoiască parcul de troleibuze, prin achiziționarea a 10 troleibuze cu cablu de alimentare și baterii interne, ce va permite deplasarea acestora fără conectarea la rețelele electrice, acestea fiind mai eficiente decât cele vechi cu aproximativ 40%. Troleibuzele noi vor avea podea mai joasă pentru asigurarea persoanelor cu deficiențe locomotorii, femei însărcinate și persoane cu copii mici (inclusiv cu cărucioare pentru copii) precum și pentru îmbarcarea mai ușoară în transport a tuturor categoriilor de călători;
 - să modernizeze infrastructura de transport public electric în municipiul Bălți ceea ce va duce la creșterea vitezei medii de lucru a troleibuzelor;
 - să deschidă 3 rute noi care vor permite o acoperire mai eficientă a teritoriului municipiului Bălți;
 - să asigure o economie a energiei electrice cu aproximativ 5,3 mil. KW pe parcursul a 10 ani;
 - să achiziționeze bunuri, mijloace de transport și echipament tehnic necesar pentru mentenanța rețelelor electrice utilizate.
- 51.** Un alt obiectiv al acordării ajutorului de stat este protecția mediului înconjurător, luând în considerare că una din principalele surse de poluare a mediului în municipiu îl constituie transportul.
- 52.** Conform Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 301/2014, o direcție de acțiune reprezintă integrarea prevederilor de

mediu în politica din domeniul transportului, vizând protejarea mediului ambiant prin promovarea acțiunilor care vor reduce zgomotul și emisiile de bioxid de carbon, care vor favoriza folosirea combustibililor alternativi și a noilor tehnologii în toate formele de transport. Ca urmare, direcțiile de acțiune se vor axa pe promovarea trecerii de la un transport care poluează la unul care poluează mai puțin, utilizează energie regenerabilă și protejează mediul ambiant, precum și pe elaborarea mecanismului de stimulare și promovare a înnoirii parcului auto național.

53. Contractarea împrumutului oferit de BERD, va aduce mai multe avantaje municipiului Bălți în direcțiile menționate anterior, și anume va crește numărul de pasageri, ce vor folosi servicii ecologice de transport public, precum și va asigura reducerea emisiilor de CO₂ pe viitor, cu aproximativ 1348 tone în an, datorită utilizării unor mijloace de transport mai puțin poluante.
54. Ca urmare a evaluării compatibilității ajutorului de stat prin analiza comparativă, se constată că ajutorul acordat Î.M. "DTB" este necesar în vederea operării serviciului de transport public electric în municipiul Bălți, produce efecte pozitive clare în favoarea populației, inclusiv pe termen lung, iar efectele negative sunt limitate și nu denaturează în mod semnificativ concurența. Astfel, se constată că ajutorul de stat acordat Î.M. "DTB" în scopul prestării serviciilor de transport public electric în municipiul Bălți, este compatibil cu mediul concurențial normal.

VII. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

55. Cu referire la Acordul de Asociere încheiat între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Republica Moldova va coopera cu Uniunea Europeană în domeniul transporturilor pentru a contribui la dezvoltarea unor sisteme de transport durabile și a promova operațiuni de transport eficiente, desfășurate în condiții de siguranță și securitate.
56. Unele din principalele obiective ale Cărții albe a Comisiei din 12 septembrie 2001, „Politica europeană în domeniul transportului pentru anul 2010: momentul deciziei”, sunt: garantarea unor servicii de transport de călători sigure, eficiente și de o înaltă calitate prin intermediul concurenței reglementate, garantând în același timp transparența și buna funcționare a serviciilor publice de transport de călători, luând în considerare factorii sociali, de mediu și de dezvoltare regională, sau

oferirea de condiții tarifare specifice anumitor categorii de călători, cum ar fi pensionarii.

57. Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului european și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului constată faptul că multe dintre serviciile de transport terestru de călători care sunt necesare din punct de vedere al interesului economic general nu pot funcționa în regim comercial. Printre mecanismele pe care aceste autorități le pot utiliza pentru a asigura prestarea de servicii publice de transport de călători includ atribuirea de drepturi exclusive operatorilor de servicii publice și acordarea de compensații financiare operatorilor de servicii publice. Din perspectiva dreptului comunitar, nu prezintă importanță dacă serviciile publice de transport de călători sunt exploatate de către întreprinderi publice sau private.
58. Comisia Europeană a examinat în anul 2017, notificarea depusă de autoritățile germane (cazul SA.48190) cu privire la schema națională în cadrul căreia companiile angajate în transportul local cu autobuzele din Germania pot primi sprijin de stat pentru achiziționarea de autobuze electrice sau hibride plug-in pe bază de baterii și pentru acoperirea costurilor necesare pentru construcția infrastructurii de reîncărcare. În urma examinării notificării s-a constatat că măsurile de sprijin notificate constituie ajutor de stat compatibil cu piața internă a UE.

Reieșind din constatările expuse, ca urmare a evaluării compatibilității ajutorului de stat și experienței Uniunii Europene, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsura de sprijin notificată de către Primăria municipiului Bălți, având ca beneficiar Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți”, privind acordarea unei garanții de către Consiliul municipal Bălți în vederea contractării de către Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți” a unui împrumut în condiții preferențiale de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pe un termen de 12 ani, în valoare de 2,5 mil. Euro, precum și a unui grant în valoare de 1,2 mil. Euro,

conform Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/3 din 26.04.2019 ”Cu privire la aprobarea Contractului de împrumut dintre Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Acordului de garanție și susținere a proiectului între municipiul Bălți, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți”, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

2. Măsurile de sprijin acordate Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți” de către Primăria municipiului Bălți sub formă de subsidii, precum și scutiri anuale de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe, proprietate a municipiului, utilizate de către Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți”, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
3. A autoriza ajutorul de stat acordat Î.M. ”Direcția de troleibuze din Bălți”, pentru prestarea serviciilor publice de transport electric în municipiul Bălți, conform pct. 1 și pct. 2 de mai sus.
4. Primăria municipiului Bălți va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei Decizii, în vederea actualizării Registrului ajutorului de stat, conform art. 19 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
5. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Primăriei municipiului Bălți.
6. Partea dispozitivă a Deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Marcel RĂDUCAN

Președinte